



ความเป็นมา

สังคมมนุษย์มีวิวัฒนาการมาพร้อมกับความขัดแย้ง เพราะสัญชาตญาณมนุษย์มีความต้องการไม่สิ้นสุด จึงหาทางดิ้นรนเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เมื่อความต้องการของมนุษย์ตรงกันแต่สิ่งที่ต้องการมีอยู่จำกัด จึงเกิดการแก่งแย่งแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมมนุษย์ มนุษย์มักจะใช้ความรุนแรงเพื่อยุติความขัดแย้ง ดังนั้นความขัดแย้งและความรุนแรงจึงเป็นสิ่งที่ควบคู่กันมา และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมนุษย์มาตลอด

สงครามโลกครั้งที่หนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งสาเหตุของสงครามครั้งนี้เกิดจากความขัดแย้งสองประการคือ ความขัดแย้งด้านเศรษฐกิจ และความขัดแย้งด้านเชื้อชาติ

ด้านเศรษฐกิจ ในสมัยศตวรรษที่ 19 มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้เทคโนโลยีในการผลิตก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการวัตถุดิบในการผลิตเพิ่มขึ้น ดังนั้นประเทศแถบยุโรป โดยเฉพาะ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี และรัสเซีย พยายามหาแหล่งวัตถุดิบและแหล่งจำหน่ายสินค้าของตน ประเทศเหล่านี้จึงใช้การล่าอาณานิคมเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตน เมื่อประเทศต่าง ๆ เหล่านี้พยายามแสวงหาอาณานิคมทำให้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น เพราะต่างก็เลือกที่จะเอาประเทศในแถบเอเชีย และแอฟริกาเป็นอาณานิคมของตน เมื่อเกิดความขัดแย้งประเทศมหาอำนาจเหล่านี้จึงเริ่มสะสมอาวุธ เพื่อแสดงถึงศักยภาพ และข่มขู่ฝ่ายตรงข้าม เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงพยายามแสวงหาพันธมิตร

ด้านเชื้อชาติ ความขัดแย้งนี้เกิดจากพวกชนชาวสลาฟในคาบสมุทรบอลข่าน ซึ่งถูกตุรกียึดครองมาเป็นเวลาหลายร้อยปีแยกคนเป็นอิสระ แต่พวกชาวสลาฟยังต้องการให้พวกตนรวมตัวกันเป็นเผ่าพันธุ์เดียวกัน ซึ่งชาวสลาฟที่อยู่ภายใต้การปกครองของออสเตรีย-ฮังการี ต้องการแยกตัวเป็นอิสระเช่นเดียวกัน จึงพยายามก่อความไม่สงบโดยได้รับการสนับสนุนจากรัสเซีย ซึ่งเหตุการณ์นี้ถือเป็นชนวนแห่งสงครามโลกครั้งที่หนึ่งด้วยเช่นกัน

สงครามโลกครั้งที่หนึ่งนั้นประเทศต่าง ๆ ได้แบ่งออกเป็นสองฝ่ายคือ ฝ่ายสัมพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และอเมริกาเป็นต้น อีกฝ่ายหนึ่ง คือฝ่ายมหาอำนาจกลาง ได้แก่ เยอรมัน ออสเตรีย เป็นต้น ซึ่งในช่วงแรกของสงครามนั้นอเมริกายังวางตัวเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใด ในปี 1917 อเมริกาจึงตัดสินใจเข้าร่วมสงคราม เพราะไม่พอใจที่ฝ่ายเยอรมันโจมตีเรือสินค้า และเรือโดยสารที่ผ่านเข้าไปยังน่านน้ำที่มีการรบกันอยู่ ซึ่งทำให้ชาวอเมริกันเสียชีวิตหลายคน รวมทั้งความไม่พอใจ ซึ่งเกิดจากเยอรมันส่งโทรเลขไปยังเม็กซิโกเพื่อขู่งให้เม็กซิโกทำสงครามกับอเมริกา หากอเมริกาเข้าร่วมสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร ในที่สุดอเมริกาตัดสินใจเข้าร่วมสงครามจึงเตรียมกำลังพลเพื่อทำการรบ โดยการออกกฎหมายเกณฑ์ทหาร ซึ่งในครั้งนี้มีชาวอเมริกันจำนวนมากต้องถูกเกณฑ์ไปร่วมรบ และนักเขียนสองคนคือ เออร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ และจอห์น คอส ปาสตอส เข้าร่วมในสงครามครั้งนี้ด้วย โดยเฮมมิงเวย์เป็นทหารอยู่ในหน่วย American Red Cross ที่อิตาลี ส่วนปาสตอสเป็นทหารในหน่วย Norton Harjes กับ U.S. Army Medical Corps ที่ฝรั่งเศส และ American Red Cross Ambulance Corps ที่อิตาลี

เมื่อกลับจากสงครามทั้งคู่นำประสบการณ์ที่ตนพบมาถ่ายทอดเป็นนวนิยาย ประสบการณ์ที่ว่านี้ก็คือ การเข้าร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง นักเขียนทั้งสองคนได้เสนอภาพเหตุการณ์ขณะเกิดสงครามว่ามีความโหดร้ายและรุนแรงเพียงใด และเสนอภาพสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวรรณกรรม สังคม และนักเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สามารถแยกจากกันได้ นักเขียนดำรงอยู่ในสังคมจึงมักสะท้อนภาพสังคม เหตุการณ์ในขณะนั้น รวมทั้งประสบการณ์ของตนเองออกมาในงานวรรณกรรม แต่เหตุการณ์ที่ผู้เขียนเขียนนั้นอาจไม่ตรงกับความจริงทุกประการเพราะวรรณกรรมย่อมมีจินตนาการผสมอยู่ และวรรณกรรมไม่ใช่บันทึกทางประวัติศาสตร์ ฉะนั้นข้อมูลหรือเนื้อหาที่ผู้เขียนนำมาแต่งในวรรณกรรมมักจะสอดแทรกทัศนคติและความคิดของคนอยู่เสมอ ผู้อ่านจึงต้องวิเคราะห์และแยกแยะให้ได้ว่าสิ่งใดเป็นเรื่องจริงและสิ่งใดเป็นทัศนคติหรือมุมมองของนักเขียน

งานเขียนในช่วงศตวรรษที่ 20 ของอเมริกาโดยมากจะเป็นการวิพากษ์สังคม และเหตุการณ์ทางการเมือง ความตกต่ำทางเศรษฐกิจของโลกและอเมริกา รวมทั้งสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการสร้างงานของนักเขียนอเมริกาเป็นอย่างมาก ทั้งเฮมมิงเวย์และปาสตอส ก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้เช่นเดียวกัน ซึ่งอาจารย์ฉันทนา ไชยจิตกล่าวไว้ว่า “ในลักษณะแรกที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยเรื่องราวของสงคราม นักเขียนที่มีบทบาทเด่นอย่างยิ่งคือ จอห์น คอส ปาสตอส ผู้เขียน นวนิยายเรื่อง *Three Soldiers* ในปี ค.ศ. 1921 เออร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ คือ นักเขียนอีกคน

หนึ่งในยุคนี้ที่มีผลงานดีเด่นน่าประทับใจ อันเป็นผลจากการที่เขาได้มีประสบการณ์ร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง” (ฉันทนา ไชยจิต , 2523 : 55)

ลักษณะของนวนิยายสงครามในศตวรรษที่ 20 มีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งแตกต่างจาก นวนิยายในศตวรรษที่ 19 นักวิจารณ์ชื่อกัลแมน (Galman) สรุปลักษณะนวนิยายสงครามของศตวรรษที่ 20 ไว้ดังนี้ “นวนิยายสงครามในศตวรรษที่ 20 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างหนึ่งด้านการสร้างตัวละคร คือบทบาทความสามารถในการรบเก่งกว่าศัตรู ความกล้า และเกียรติยศซึ่งเป็นแบบฉบับของศตวรรษที่ 19 ถูกทำให้ลดลง ตัวละครเอกในนวนิยายสงครามสมัยใหม่มิใช่ฮีโร่บุรุษผู้กำชัยอีกต่อไป แต่สะท้อนความคิดที่ว่า ในการสงครามนั้น คนเรามีโอกาสคิดสร้างสรรค์ได้ยากมาก ภาพของสงครามมีความเป็นจริงมากขึ้น เหตุการณ์น่าสะพึงกลัวในสนามรบปรากฏอย่างเปิดเผย” (นพรัตน์ พันธุ์แสง , 2528 : 32-33) นวนิยายสงครามของเออร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ และปาสตอส ลักษณะเข้ากับคำจำกัดความดังกล่าว กล่าวคือ เฮมมิงเวย์ไม่ยึดติดอยู่กับค่านิยมแบบเก่าของสงครามที่ยึดมั่นอยู่กับเกียรติยศและความกล้าหาญอีกต่อไป ส่วนนวนิยายสงครามของปาสตอสสะท้อนความคิดที่ว่า สงครามก็คั่นความคิดสร้างสรรค์ และเสรีภาพทางความคิดของมนุษย์ ฉะนั้นการศึกษานวนิยายสงครามของนักเขียนทั้งสองคนจึงทำให้เห็นลักษณะของนวนิยายสงครามในศตวรรษที่ 20 ชัดเจนขึ้น

นวนิยายสงครามของนักเขียนทั้งสองคนที่นำมาวิจัยมีประเด็นหลักเกี่ยวข้องกับสงครามโลกครั้งที่หนึ่งซึ่งปรากฏให้เห็นใน เหตุการณ์ ฉาก ตัวละคร และแนวคิด ขณะเดียวกันก็นำเสนอด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ ค่านิยมหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ประเด็นที่นักเขียนทั้งสองคนนำเสนอ มักมีข้อมูลที่เป็นจริงสอดแทรกอยู่ นั่นก็เพราะนักเขียนต้องการถ่ายทอดประสบการณ์ และเหตุการณ์ลงในนวนิยายของตนเพื่อให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าสงครามโลกครั้งที่หนึ่งมีอิทธิพลต่อนักเขียนทั้งสองอย่างไร ในประเด็นใดบ้าง และเปรียบเทียบทัศนคติ มุมมองที่มีต่อสงคราม

ผู้วิจัยเลือกศึกษานวนิยายของ เฮมมิงเวย์ และปาสตอส เนื่องจากนักเขียนทั้งสองคนเคยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง จึงเห็นภาพที่แท้จริงของสงครามว่าเป็นอย่างไร เฮมมิงเวย์เป็นนักเขียนที่ถ่ายทอดเหตุการณ์สงครามได้อย่างละเอียดเห็นได้จากเรื่อง *A Farewell To Arms* และยังเข้าใจถึงสภาพจิตใจของคนยุคหลังสงครามได้เป็นอย่างดี เฮมมิงเวย์เสนอปัญหาด้านจิตใจของคนยุคหลังสงครามผ่านนวนิยายเรื่อง *The Sun Also Rises*

นักเขียนอีกคนหนึ่งที่อยู่วัยเลือกมาศึกษาคือ ปาสสอส เคยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เขาจึงถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ประสบด้วยตนเอง และเหตุการณ์ที่เขาเห็นในสงครามมาไว้ในนวนิยายเรื่อง *One Man Initiation* – 1917 ซึ่งจัดได้ว่าเป็นนวนิยายกึ่งชีวประวัติของปาสสอส เพราะตัวละครเอกพบเหตุการณ์และมีแนวคิดใกล้เคียงกับปาสสอสมาก และนวนิยายเรื่อง *Three Soldiers* นอกจากนี้ปาสสอสยังเป็นนักเขียนที่สะท้อนปัญหาสังคมที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของอเมริกา โดยเฉพาะปัญหาสังคมในศตวรรษที่ 20 ปาสสอสมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมอเมริกายุคหลังสงครามจึงถ่ายทอดปัญหาที่เกิดขึ้นลงในนวนิยายเรื่อง *U.S.A.* นวนิยายเรื่อง *U.S.A.* ได้รับการยกย่องว่าเป็นนวนิยายที่สะท้อนภาพสังคมอย่างละเอียด ดังเช่นคำนำของหนังสือเรื่อง *U.S.A.* ที่กล่าวไว้ว่า “U.S.A. is the slice of a continent.” นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นความคิดและการกระทำของคนอเมริกันในศตวรรษที่ 20 อีกด้วย “ U.S.A. is the speech of the people.”(Dos Passos , 1930 : vi)

เมื่อนักเขียนทั้งสองคนมีความโดดเด่นกันคนละแบบ กล่าวคือ เสมมิงเวย์สะท้อนภาพสงครามและจิตใจของคนยุคหลังสงคราม ส่วนปาสสอสสะท้อนภาพสงครามและปัญหาที่เกิดขึ้นหลังสงคราม เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสังคม ดังนั้นการศึกษา นวนิยายของนักเขียนทั้งสองคนควบคู่กัน ไปจึงทำให้เห็นภาพของอเมริกาชัดเจนขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาอิทธิพลของสงครามโลกครั้งที่หนึ่งต่อการสร้างนวนิยายของนักเขียนทั้งสอง
2. วิเคราะห์นวนิยายของเออร์เนสต์ เสมมิงเวย์ และ จอห์น คอส ปาสสอส
3. เปรียบเทียบทัศนคติของนักเขียนทั้งสองที่มีต่อสงคราม

สมมุติฐานการวิจัย

1. สงครามโลกครั้งที่หนึ่งมีอิทธิพลต่อนวนิยายของเออร์เนสต์ เสมมิงเวย์ และจอห์น คอส ปาสสอส ในด้านแนวคิด ฉาก เหตุการณ์ และตัวละคร
2. นักเขียนทั้งสองมีทัศนคติต่อต้านสงครามในทำนองเดียวกัน

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและสาเหตุที่อเมริกาเข้าร่วมสงคราม
2. ศึกษาสภาพสังคมของอเมริการะหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง
3. ศึกษานวนิยายสงครามของเออร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ และจอห์น คอส ปาสตอส อย่างละเอียด
4. ศึกษาและวิเคราะห์ถึงอิทธิพลของสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและสังคมหลังสงครามที่มีต่อการสร้างนวนิยายสงครามของนักเขียนทั้งสองในหัวข้อต่อไปนี้
 - 4.1 โครงเรื่อง
 - 4.2 ฉาก และเหตุการณ์
 - 4.3 ตัวละคร
 - 4.4 แนวคิด
5. ศึกษาทัศนคติและแนวคิดของนักเขียนทั้งสองที่มีต่อสงครามและสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางการศึกษานวนิยายสงคราม
2. เป็นแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม